

19. november 2010

Aftale mellem Miljøministeriet og KL om et bedre grundlag for beskyttelse af værdifuld dansk natur

Indledning

Indtil 1. januar 2007 lå opgaven med administration og registrering af naturbeskyttelseslovens § 3 hos amterne – på baggrund af en gennemført førstegangsregistrering af arealerne i 1992-1995. Efter kommunalreformen er det kommunernes ansvar at varetage administration og registrering af § 3 - naturen.

Et serviceeftersyn af naturbeskyttelseslovens § 3 viser, at den nuværende registrering ikke er fyldestgørende, og at der er fejl i de registrerede naturarealer i størrelsesordenen 15 – 20 pct. Et ufuldstændigt registreringsgrundlag gør det vanskeligt at administrere naturbeskyttelsesloven, samtidig med, at dette grundlag er essentielt for korrekt administration af anden lovgivning, f.eks. husdyrloven.

Det er et areals faktiske tilstand, og ikke om det er registreret, der er afgørende for, om det er beskyttet. Det vil imidlertid være en styrkelse af informationen til lodsejere, når de også på et kort kan identificere, hvor den beskyttede natur findes på deres ejendom.

En forbedret registrering er således en gevinst for stat, kommuner, lodsejere og offentligheden og ikke mindst for naturen.

Miljøministeriet og KL ønsker med denne aftale at forbedre den nuværende registrering. Der er enighed om, at både stat og kommuner bidrager hertil. Parterne er enige om at gennemføre en ambitiøs og målrettet indsats, der skal sikre, at den vejledende registrering af § 3-områderne er opdateret over hele landet inden udgangen af 2013 og at kommunerne i forlængelse heraf løbende vedligeholder registreringerne ud fra en præcisering af den gældende lovgivning. Staten bidrager ved denne aftale med midler til at forbedre basisregistreringen i perioden 2011-2013. Kommunerne bidrager med en løbende vedligeholdelse af registreringen, sådan som det fremgår af denne aftale.

Sammenfatning af DMU's undersøgelse

DMU's undersøgelse af status for den registrerede § 3 natur i Danmarks Miljøportal viser, at der samlet set er en afvigelse på 15-20 % i forhold til de faktiske forhold. Afvigelserne skyldes både, at der er registreret § 3 natur, som ikke kan erkendes på luftfotos og at der er arealer, som fremtræder på luftfotos som natur uden at være registreret i Danmarks Miljøportal. Samlet set viser undersøgelsen, at der er mere § 3 natur, end der er registreret i Danmarks Miljøportal.

Inden for de undersøgte 500 km² er der konstateret afvigelser på de registrerede arealer i Danmarks Miljøportal svarende til 7.4 % af det undersøgte § 3-areal. Hertil kommer § 3-arealer, der ikke er registreret i Danmarks Miljøportal i dag. Arealet heraf svarer til en forøgelse af det vejledende registrerede naturareal på samlet set 8-14 %. Årsagen til, at der alene kan angives et interval, er at der ikke gennemført tilstrækkelige feltundersøgelser til at kunne angive en mere præcis størrelsesorden.

Undersøgelsen er opbygget, så der er foretaget stikprøver i 1-2 kommuner fra alle de amter, der tidligere foretog og vedligeholdt registreringen. Afvigelserne i § 3 registreringerne er meget uens

fordelt mellem de kommuner, som indgår i undersøgelsen. F.eks. er der enkelte kommuner, hvor der kan være tale om en potentiel forøgelse af § 3 arealet med mere end 50 %.

1. Et opdateret registreringsgrundlag (2011-2013)

Parterne er enige om, at der med de initiativer, som fremgår af denne aftale, kan etableres en opdateret landsdækkende vejledende registrering af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Opdatering af registreringen skal gennemføres i perioden 2011-2013 og finansieres af Miljøministeriet med op til 36 mio. kr.

Registreringen opdateres ved en kvalitetssikring af alle registrerede § 3-områder i Danmarks Miljøportal samt naturarealer, der potentielt er § 3-områder, men ikke i dag er registreret i Danmarks Miljøportal i overensstemmelse med afsnit A i bilag 1. Dette gøres ved at sammenligne den eksisterende registrering i Danmarks Miljøportal med luftfotos, og herefter gennemføre den nødvendige feltregistrering, hvor der forekommer afvigelser mellem luftfoto og registreringerne i Danmarks Miljøportal. Efter feltregistrering opdateres registreringslaget i Danmarks Miljøportal. De arealer, hvor der forekommer ikke-registreret natur, besigtiges og feltregistreres. De arealer, hvor der forekommer registreret natur, der ikke fremtræder som natur feltregistreres (eksklusiv søer).

2. Vedligeholdelse af registreringerne efter 2013

Parterne er enige om vigtigheden af, at kommunerne foretager en løbende vedligeholdelse af registreringsgrundlaget også efter 2013.

Der indføres med denne aftale en præcisering af, hvad den gældende lovgivnings krav om en vedligeholdelse af registreringerne indebærer. Hver kommune skal således indenfor 10-årige intervaller gennemgå det samlede registrerede og potentielle § 3-areal i kommunen og sammenligne dette med luftfoto fra hele kommunen. De steder, hvor der konstateres afvigelser, kontrolleres afvigelserne, og der gennemføres nødvendige feltbesigtigelser for at kunne opdatere registreringen i Danmarks Miljøportal.

Indholdet af den løbende vedligeholdelse præciseres i en bekendtgørelse i overensstemmelse med bilag 1 til aftalen. Der er tale om en præcisering af vedligeholdelsesopgaven indenfor den nuværende lovgivning og parterne er enige om, at dette ikke giver anledning til regulering i henhold til DUT-principperne.

3. Danmarks Miljøportal

For at understøtte denne aftale er parterne indstillet på at prioritere en udvikling af redskaber i Miljøportalen, som fremmer kommunernes muligheder for indrapportering til og anvendelse af Arealinformationen og Naturdatabasen.

I bilag 2 til aftalen er skitseret hvilket tiltag, der er enighed om at iværksætte i forhold til udvikling af natur- og arealdatabaserne. Finansieringen heraf sker indenfor de eksisterende rammer og den eksisterende finansieringsmodel for DMP.

4. Opfølgning og monitorering

Parterne er enige om, at det er afgørende, at der løbende kan følges op på, at registreringerne bliver udført som forudsat med denne aftale, og at vedligeholdelsen sker på det præciserede grundlag.

Der er enighed om, at gennemførelsen af ovenstående indsats vil ske i tæt dialog og samarbejde mellem stat og kommuner. Endvidere er der enighed om, at der hermed er skabt de nødvendige rammer for en opdateret vejledende registrering af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

For at følge udviklingen i den løbende vedligeholdelse af registreringen vil Miljøministeriet og KL foretage en vurdering af indsatsen i 2018.

Skulle der vise sig behov for yderligere drøftelser, kan begge parter tage initiativ hertil.